TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 05/2024/QĐST - VDS	*Đồng Hới, ngày 20 tháng 9 năm 2024.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về vệc: Yêu cầu tuyên bố một người đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tuyết Minh

Thư ký phiên họp: Bà Trần Thị Hòa - Thư ký Toà án nhân dân thành phố Đồng Hới.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Thế Hòa - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố Đồng Hới mở phiên họp giải quyết việc dân sự thụ lý số 63/2024/TLST-VDS ngày 10 tháng 4 năm 2024, về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người đã chết*" theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số: 166/2024/QĐST-VDS ngày 04 tháng 9 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Hà Thị T, sinh năm 1952; Địa chỉ: Tổ dân phố G, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Có mặt tại phiên họp.

- *Người bị yêu cầu*: Anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; địa chỉ: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Chị Nguyễn Thị T1, sinh năm: 1972; địa chỉ: Thôn T, xã Q, thị xã B, tỉnh Quảng Bình. Vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

2. Anh Nguyễn Tiến N1, sinh năm: 1976; địa chỉ: Tổ dân phố F, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Có mặt tại phiên họp.

3. Chị Nguyễn Thị N2, sinh năm: 1978; địa chỉ: Tổ dân phố F, phường N, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình. Vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Trong đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 05/4/2024, được bổ sung tại bản tự khai và tại phiên họp, người yêu cầu bà Hà Thị T trình bày:

Bà và ông Nguyễn Thanh N3 xây dựng gia đình với nhau trên cơ sở tự nguyện, có đăng ký hợp pháp vào năm 1972. Quá trình chung sống ông, bà sinh được 04 người con là: Nguyễn Thị T1, sinh năm: 1972; Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; Nguyễn Tiến N1, sinh năm: 1976; Nguyễn Thị N2, sinh năm: 1978. Năm

1985, ông N3 chết do bệnh nặng, một mình bà gánh vác nuôi các con trưởng thành. Vào cuối tháng 7/1999, Nguyễn Tiến N có báo với bà là con đi miền N làm ăn, từ đó cho đến nay N không liên lạc gì với bà cũng như cả gia đình. Bà và các con trong gia đình (là chị em của N) đã tìm mọi cách liên lạc như nhờ bạn bè, người thân và nhắn tin trên đài Quảng Bình để tìm kiếm N nhưng vẫn không có thông tin tức gì của N. Năm 2021, bà có làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới tuyên bố một người mất tích với Nguyễn Tiến N; được Tòa án giải quyết và tuyên bố anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; nơi đăng ký hôn khẩu thường trú và nơi cư trú cuối cúng trước khi biệt tích: Tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình mất tích. Từ thời gian đó cho đến nay anh N không có tin tức gì về cho bà và gia đình; người thân trong gia đình đều xác định anh N đã chết. Vì vậy, để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của bà và các thành viên trong gia đình khi tham gia các quan hệ pháp luật trong xã hội, bà đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tiến N là đã chết.

Tại các lời khai nhữn người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Thị T1, anh Nguyễn Tiến N1, chị Nguyễn Thị N2 đều trình bày: Chị T1, anh N1, chị N2 đều thống nhất với nội dung trình bày của mẹ là bà Hà Thị T. Các anh chị Nguyễn Thị T1, Nguyễn Tiến N1, Nguyễn Thị N2 cũng đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tiến N là đã chết.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tố tụng: Quá trình giải quyết việc dân sự, kể từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp Thẩm phán, Thư ký và người yêu cầu đã chấp hành đúng các quy định tại Điều 369 của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự: Người yêu cầu và người có liên quan đã có bản tự khai nộp cho Tòa án trình bày những gì mình biết liên quan đến việc giải quyết việc dân sự và chấp hành đầy đủ các quy định của BLTTDS

- Về nội dung: Đề nghị Toà án áp dụng các Điều 27, 391, 393 Bộ luật tố tụng dân sự; điểm a khoản 1 Điều 71 Bộ luật dân sự. Chấp nhận yêu cầu của bà Hà Thị T tuyên bố anh Nguyễn Tiến N đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Hà Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; nơi cư trú cuối cùng tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình đã chết. Căn cứ vào khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án xác định đây là yêu cầu dân sự về việc tuyên bố một người là đã chết, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

[2] Về sự vắng mặt của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Tại phiên họp chị Nguyễn Thị T1, chị Nguyễn Thị N2 vắng mặt nhưng đã có bản tự khai kèm theo ý kiến đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới tiến hành phiên họp vắng mặt chị T1, chị N2.

[3] Xét yêu cầu của bà Hà Thị T về việc yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974 là đã chết, thấy rằng:

[3.1] Theo lời trình bày của bà Hà Thị T thì bà và chồng là ông Nguyễn Thanh N3 (đã chết năm 1985) sinh ra được 04 người con là: Nguyễn Thị T1, sinh năm: 1972; Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; Nguyễn Tiến N1, sinh năm: 1976; Nguyễn Thị N2, sinh năm: 1978. Theo đơn trình bày của bà T và được xác nhận của Ủy ban nhân dân phường B thì anh Nguyễn Tiến N đã bỏ đi khỏi địa phương từ tháng 7 năm 1999 cho đến nay. Căn cứ Điều 391 Bộ luật Tố tụng dân sự, bà Hà Thị T có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tiến N là đã chết.

[3.2] Xét lời khai của bà Hà Thị T phù hợp với lời khai của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, phù hợp với các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, xác định: Anh Nguyễn Tiến N là con đẻ của bà Hà Thị T; vào cuối tháng 7/1999 cụ thể là ngày 31/7/1999 Nguyễn Tiến N có báo với bà là con đi miền N làm ăn, từ đó cho đến nay N không liên lạc gì với bà cũng như cả gia đình. Năm 2021 bà T có làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới tuyên bố một người mất tích với Nguyễn Tiến N. Tại quyết định số 07/2021/QĐST-VDS ngày 28/4/2021 quyết định: Tuyên bố anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; nơi đăng ký hôn khẩu thường trú và nơi cư trú cuối cùng: Tổ dân phố A, phường Đ, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình mất tích.

[3.3] Quá trình giải quyết đơn yêu cầu của bà Hà Thị T, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm thông tin về người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số: 01/2024/QĐ-TA ngày 23/4/2024 và đã đăng thông báo trên Cổng thông tin điện tử Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình ngày 25/4/2024; đăng trên báo Công lý ba số liên tiếp số 36 ngày 03/5/2024, số 37 ngày 08/5/2024, số 38 ngày 10/5/2024; phát sóng trên Trung tâm Q trong ba ngày liên tiếp là ngày 04/5/2024, 05/5/2024 và ngày 05/5/2024.

[3.4] Theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì: *"1. Người có quyền, lợi ích liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết trong trường hợp sau đây:*

....d) Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống; thời hạn này được tính theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật này"....

Và theo quy định tại khoản 1 Điều 68 của Bộ luật Dân sự năm 2015 thì: "*Khi một người biệt tích 02 năm liền trở lên, mặc dù đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo, tìm kiếm theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc người đó còn sống hay đã chết thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan, Tòa án có thể tuyên bố người đó mất tích.*

Thời hạn 02 năm được tính từ ngày biết được tin tức cuối cùng về người đó……..”

Tại phiên họp người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều thống nhất và khẳng định ngày anh N ra đi và ngày đó là ngày mà gia đình biết tin tức cuối cùng của anh Nguyễn Tiến N là ngày 31/7/1999. Căn cứ quy định trên Tòa án xác định thời điểm biết được tin tức cuối cùng của anh Nguyễn Tiến N là ngày 31/7/1999.

[3.5] Như vậy, từ ngày 31/7/1999 cho đến này đã hơn 05 năm liền và không có tin tức xác thực của anh Nguyễn Tiến N còn sống. Đã hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng, phát sóng thông báo tìm kiếm lần đầu tiên, Tòa án vẫn không có tin tức gì của anh Nguyễn Tiến N. Do đó, bà Hà Thị T yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; nơi cư trú cuối cùng tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình đã chết nên cần được chấp nhận, căn cứ quy định tại điểm c khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[4] Về xác định ngày chết của anh Nguyễn Tiến N: Như đã phân tích ở trên, thời điểm biết được tin tức cuối cùng của anh Nguyễn Tiến N là ngày 31/7/1999. Theo quy định tại khoản 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì “..2. Căn cứ vào các trường hợp quy định tại khoản 1 Điều này, Tòa án xác định ngày chết của người bị tuyên bố là đã chết.”. Thấy rằng, ngày chết của anh Nguyễn Tiến N được xác định là ngày biết được tin tức cuối cùng của anh Nguyễn Tiến N sau 05 năm biệt tích, nên Tòa án xác định ngày chêt của anh Nguyễn Tiến N là ngày 31/7/1999.

[5] Về hậu quả pháp lý của việc tuyên bố một người đã chết theo quy định tại Điều 72 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[6] Xét đề nghị của Kiểm sát viên có căn cứ nên Tòa án chấp nhận.

[7] Về lệ phí: Do bà Hà Thị T là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí nên bà T được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[8] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có quyền kháng cáo; Viện kiểm sát cùng cấp, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định tại Điều 371 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Thời hạn kháng cáo, kháng nghị theo quy định tại Điều 372 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 3 Điều 367; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 391; Điều 393 của Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ Điều 71; Điều 72 Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Hà Thị T.

Tuyên bố: Anh Nguyễn Tiến N, sinh năm: 1974; nơi cư trú cuối cùng tổ dân phố A, phường B, thành phố Đ, tỉnh Quảng Bình đã chết. Ngày chết của anh Nguyễn Tiến N là ngày 31/7/1999.

2. Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố anh Nguyễn Tiến N là đã chết:

- Khi quyết định của Tòa án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của anh Nguyễn Tiến N được giải quyết như đối với người đã chết.

- Quan hệ tài sản của anh Nguyễn Tiến N được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của anh Nguyễn Tiến N được giải quyết theo quy định pháp luật về thừa kế.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Hà Thị T được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Các đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra Tòa án quyết định, đương sự vắng mặt thì thời hạn kháng cáo tính từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày ra Tòa án quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND TP Đồng Hới;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- Người yêu cầu; Người LQ;
- Niêm yết tại Trụ sở TAND TP, Nhà VH TDP 1 và UBND P. Bắc Lý ;
- UBND P. Bắc Lý;
- Chi cục THA DS TP. ĐH;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Tuyết Minh